

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Co/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113224119
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5113224119.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej, Mgr. Zuzany Štolcovej, v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Příkop 843/4, Zábřovice, 602 00 Brno, Česká republika, IČO: 264 29 705, proti žalovanému: V. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, XXX XX B. X., štátna občianka SR, zastúpenej zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, v konaní o zaplatenie sumy 378 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 6C/184/2013-84 zo dňa 28.1.2016 v spojení s uznesením Okresného súdu Čadca č.k. 6C/184/2013-214 zo dňa 14. novembra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 6C/184/2013-84 zo dňa 28.1.2016 v spojení s uznesením Okresného súdu Čadca č.k. 6C/184/2013-214 zo dňa 14. novembra 2017 v časti týkajúcej sa rozsudku v napadnutom výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 378 Eur spolu so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.471 Eur od 25.9.2009 do 7.10.2009, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.442 Eur od 8.10.2009 do 10.11.2009, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.413 Eur od 11.11.2009 do 8.2.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.371 Eur od 9.2.2010 do 8.3.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.342 Eur od 9.3.2010 do 8.4.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.313 Eur od 9.4.2010 do 10.5.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.284 Eur od 11.5.2010 do 8.6.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.255 Eur od 9.6.2010 do 11.7.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.226 Eur od 12.7.2010 do 10.8.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.197 Eur od 11.8.2010 do 7.9.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.168 Eur od 8.9.2010 do 11.10.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.139 Eur od 12.10.2010 do 10.1.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.110 Eur od 11.1.2011 do 10.2.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.081 Eur od 11.2.2011 do 9.3.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.052 Eur od 10.3.2011 do 7.4.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.023 Eur od 8.4.2011 do 7.7.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 994 Eur od 8.7.2011 do 9.8.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 965 Eur od 10.8.2011 do 8.9.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 936 Eur od 9.9.2011 do 10.10.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 907 Eur od 11.10.2011 do 10.11.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 878 Eur od 11.11.2011 do 8.12.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 849 Eur od 9.12.2011 do 4.1.2012, so 6 % ročným úrokom zo sumy 820 Eur od 5.1.2012 do 8.2.2012, so 6 % ročným úrokom zo sumy 791 Eur od 9.2.2012 do 24.5.2012, so 6 % ročným úrokom zo sumy 398 Eur od 25.5.2012 do 26.6.2012, so 6 % ročným úrokom zo sumy 378 Eur od 27.6.2012 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, t.j. 4,90 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a v r a c i a v e c súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom v spojení s uznesením (opravným) zastavil konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.471 Eur od 22.5.2009 do 7.10.2009, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.442 Eur od 8.10.2009 do 10.11.2009, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.413 Eur od 11.11.2009 do 8.2.2010, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.371 Eur od 9.2.2010 do 8.3.2010, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.342 Eur od 9.3.2010 do 8.4.2010,

zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.313 Eur od 9.4.2010 do 10.5.2010, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.284 Eur od 11.5.2010 do 8.6.2010, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.255 Eur od 9.6.2010 do 11.7.2010, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.226 Eur od 12.7.2010 do 10.8.2010, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.197 Eur od 11.8.2010 do 7.9.2010, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.168 Eur od 8.9.2010 do 11.10.2010, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.139 Eur od 12.10.2010 do 10.1.2011, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.110 Eur od 11.1.2011 do 10.2.2011, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.081 Eur od 11.2.2011 do 9.3.2011, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.052 Eur od 10.3.2011 do 7.4.2011, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 1.023 Eur od 8.4.2011 do 7.7.2011, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 994 Eur od 8.7.2011 do 9.8.2011, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 965 Eur od 10.8.2011 do 8.9.2011, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 936 Eur od 9.9.2011 do 10.10.2011, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 907 Eur od 11.10.2011 do 10.11.2011, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 878 Eur od 11.11.2011 do 8.12.2011, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 849 Eur od 9.12.2011 do 4.1.2012, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 820 Eur od 5.1.2012 do 8.2.2012, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 791 Eur od 9.2.2012 do 24.5.2012, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 398 Eur od 25.5.2012 do 26.6.2012, zmenkového úroku 0,19% denne zo sumy 378 Eur od 27.6.2012 do zaplattenia, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 378 Eur spolu so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.471 Eur od 25.9.2009 do 7.10.2009, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.442 Eur od 8.10.2009 do 10.11.2009, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.413 Eur od 11.11.2009 do 8.2.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.371 Eur od 9.2.2010 do 8.3.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.342 Eur od 9.3.2010 do 8.4.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.313 Eur od 9.4.2010 do 10.5.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.284 Eur od 11.5.2010 do 8.6.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.255 Eur od 9.6.2010 do 11.7.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.226 Eur od 12.7.2010 do 10.8.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.197 Eur od 11.8.2010 do 7.9.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.168 Eur od 8.9.2010 do 11.10.2010, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.139 Eur od 12.10.2010 do 10.1.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.110 Eur od 11.1.2011 do 10.2.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.081 Eur od 11.2.2011 do 9.3.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.052 Eur od 10.3.2011 do 7.4.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 1.023 Eur od 8.4.2011 do 7.7.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 994 Eur od 8.7.2011 do 9.8.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 965 Eur od 10.8.2011 do 8.9.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 936 Eur od 9.9.2011 do 10.10.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 907 Eur od 11.10.2011 do 10.11.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 878 Eur od 11.11.2011 do 8.12.2011, so 6 % ročným úrokom zo sumy 849 Eur od 9.12.2011 do 4.1.2012, so 6 % ročným úrokom zo sumy 820 Eur od 5.1.2012 do 8.2.2012, so 6 % ročným úrokom zo sumy 791 Eur od 9.2.2012 do 24.5.2012, so 6 % ročným úrokom zo sumy 398 Eur od 25.5.2012 do 26.6.2012, so 6 % ročným úrokom zo sumy 378 Eur od 27.6.2012 do zaplattenia a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, t.j. 4,90 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žiadnu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

2. Okresný súd v odôvodnení rozsudku poukázal na návrh, ktorým žalobca v zmysle článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej aj len „Nariadenie“), uplatnil voči žalovanému titulom zmenky pohľadávku vo výške 378 Eur, zmenkové úroky a úroky zo zmenkovej sumy, zmenkovú odmenu vo výške 1/3-iny percenta zmenkovej sumy a náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že je ako indosatár nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 28.1.2009 na zmenkovú sumu 1.471 Eur, pričom do jej textu bol poňatý aj záväzok zaplatiť zmenkovú sumu spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne od 22.5.2009. Žalobca uviedol, že indosant predložil zmenku k zaplatteniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 1.093 Eur, z toho na zmenkovú sumu 1.093 Eur a na úroky 0 Eur.

3. Žalovanému okresný súd doručil tlačivo C na odpoveď, pričom žalovaný vyplnené tlačivo C okresnému súdu nedoručil. Žalovaný podaním doručeným okresnému súdu dňa 29.9.2014 sa k návrhu vyjadril tak, že s ním nesúhlasí, nakoľko vzťah založený zmluvou o úvere č. 5861133 je spotrebiteľský, ktorý spadá pod úpravu ochrany spotrebiteľa, zmluva o úvere obsahuje ustanovenia, ktoré možno označiť ako neprijateľné zmluvné podmienky, odplata za úver dosiahla úroveň 96 % a žalobca mal nárok iba na vrátenie poskytnutej istiny bez úrokov a poplatkov. Podľa žalovaného je zmenka len zabezpečovacím vedľajším vzťahom k hlavnému úverovému vzťahu a tieto vzťahy nie je možné posudzovať oddelene. Istina bola v tomto prípade v plnej výške splatená. Žalobca konal zlomyseľne a previnil sa hrubou nedbanlivosťou, keď vedel, resp. vedieť mal a mohol, že sa zmenka týka spotrebiteľského úveru.

Zmenka je v rozpore s § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. a je neplatná. Neplatná je aj dohoda o vyplnení zmenky, ktorej účelom nie je zabezpečiť záväzok, ale dať žalobcovi široké možnosti pod hrozbou exekúcie pohľadávku vymôcť.

4. Okresný súd predmetný nárok vyplývajúci zo zmenky posudzoval v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 191/1950 Zb. a podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a konštatoval, že zmenka je listinný cenný papier, ktorý môže slúžiť na zaistenie peňažného záväzku a možno ju uplatniť až po tom, ak povinnosť na základe pôvodného peňažného záväzku nebola splnená. Dlžníkovi nič nebránilo, aby v prípade, ak mal obavy z indosovania zmenky vystavil zmenku s doložkou „nie na rad“. Podľa okresného súdu bolo v čase vystavenia zmenky dňa 28.1.2009 možné zabezpečenie úverového vzťahu vystavením zmenky, a preto okresný súd musí rešpektovať postavenie subjektov zmenkového vzťahu v súlade s predpismi, ktoré boli účinné v čase vystavenia zmenky. Z úradnej moci môže okresný súd skúmať jedine platnosť zmenky, a to jej náležitosti. Okresný súd dospel k záveru, že zmenka obsahovala všetky zákonom predpokladané náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 75 zákona č. 191/1950 Zb. a spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako pôvodný veriteľ previedla zmenku indosamentom, o čom bol na druhej strane zmenky vykonaný písomný záznam, čím sa majiteľom zmenky stal žalobca. Indosovaním zmenky táto stratila charakter zabezpečovacej zmenky a stala sa zmenkou na platenie. Možnosť uplatniť námietky podľa § 17 zákona č. 191/1950 Zb. je dlžníkovi daná len vtedy, ak preukáže, že nový majiteľ zmenky konal v čase nadobúdania vedome na jeho škodu. Žalovaný tak námietku vzniesol, avšak žiadnym spôsobom ju nepreukázal. Zákon o spotrebiteľských úveroch, účinný v čase vystavenia zmenky, v ustanovení § 4 ods. 6 vymedzoval určité pravidlo pre vyplnenie zabezpečovacích zmienek, z ktorého vyplynulo, že veriteľ zodpovedá za škodu, ktorá vznikne spotrebiteľovi porušením odseku 6, ak pôvodný veriteľ zmenky spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. povinnosti pri vyplňovaní zmenky porušil a následne postúpil takúto zmenku na ďalšieho nadobúdateľa, zodpovedá za škodu, ktorá týmto spôsobom vznikla, z čoho vyplýva aj právo spotrebiteľa - žalovaného, uplatniť si voči pôvodnému veriteľovi náhradu škody.

5. Okresný súd uzavrel, že v prejednávacom prípade žalobca uplatnil práva zo zmenky, ktorá neobsahuje údaj o jej splatnosti, pričom podľa zákona o vlastnej zmenke, v ktorej zmenke nie je údaj splatnosti, platí, že je splatná na videnie. Z návrhu vyplýva, že remitent predložil žalovanému zmenku na platenie. Žalobca zmenku nadobudol rubopisom a stal sa jej riadnym majiteľom, a preto môže postihom žiadať od žalovaného zaplatenie zmenkovej sumy, 6 % úrok od splatnosti zmenky a odmenu vo výške 1/3-iny percenta zmenkovej sumy. K úrokovej miere, ktorá bola v zmenke uvedená sadzbou 0,25 % denne, t.j. 91,25 % ročne, okresný súd uviedol, že zmenkový zákon výšku úrokovej miery neupravuje, a preto platnosť jednotlivých zápisov na zmenke sa spravuje všeobecnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Okresný súd uviedol, že v čase vystavenia zmenky boli úrokové sadzby uplatňované bankami pri spotrebiteľských úveroch nižšie ako 14 % ročne, čo úroková miera 91,25 % ročne viacnásobne prevyšuje. Okresný súd tak túto úrokovú doložku považoval za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi a v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka v tejto časti žalobu zamietol. Podľa okresného súdu na veci nič nemení ani čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom, ktorý si po späťvzatí uplatňoval iba zmenkový úrok 6 % ročne, nakoľko okresný súd považoval úrokovú doložku za neplatnú v celosti. Okresný súd preto žalovaného zaviazal na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 378 Eur spolu so 6 % ročným úrokom a zmenkovou odmenou vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, t.j. 4,90 Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

6. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP s tým, že žalobca bol v konaní čiastočne úspešný, čo do priznania zmenkovej sumy a bol neúspešný v časti nepriznania zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne, čo prevyšuje žalovanú istinu. O náhrade trov konania preto okresný súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný cestou právneho zástupcu, a to z dôvodu, že sa účastníkovi konania postupom okresného súdu odňala možnosť konať pred súdom. Okresný súd neúplne zistil skutkový stav veci a jeho rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Okresný súd vôbec neprihliadol na podanie žalovaného a posudzoval len formálne náležitosti predpokladané zmenkovým zákonom a rozsudok vydal bez ohľadu na námietky žalovaného. Okresný súd mal po preskúmaní veci dospieť k záveru, že sa jedná o spotrebiteľskú vec a s ohľadom na skutočnosť, že sa jedná o neplatný právny úkon, poskytnúť žalovanému ako spotrebiteľovi ochranu. Žalovaný poukázal na stanovisko NS SR, ktoré formuluje základné postupy a piliere, na ktorých má

stáť rozhodovacia prax v súvislosti s posudzovaním pohľadávok na základe postúpenej zmenky. Podľa tohto stanoviska je súd povinný ex offo zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu a ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné okolnosti skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve. Okresný súd je pritom povinný posudzovať, či nedochádza k vedomému konaniu na škodu žalovaného ako dlžníka z indosovanej zmenky. Je potrebné zisťovať, či na strane žalovaného nie je spotrebiteľ a následne mu poskytnúť primeranú ochranu s tým, že zákaz zneužitia práva je silnejší než dovolenie dané právom. Podľa žalovaného je v predmetnom konaní zásadnou skutočnosťou posúdenie zmluvy o úvere. Žalovaný predpokladal, že z jeho vyjadrenia bude zrejmé, že žalobca pri nadobudnutí zmenky konal na škodu žalovaného ako dlžníka, nakoľko vedel, resp. musel vedieť z okolností svojich vzťahov k remitentovi, že zmenka sa týka spotrebiteľského úveru.

8. Žalovaný ďalej s odkazom na ustanovenie § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch konštatoval, že zmenka je s týmto ustanovením v rozpore, a preto je potrebné označiť ju ex offo za neplatnú. Okresný súd nepreskúmal zmluvu o úvere, ktorej takmer každý odsek je krajne nevyvážený, postavený v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Vzhľadom na výšku úrokovej sadzby 91,25 % a nedodržanie zákonom stanovených náležitostí zmluvy o úvere je nepochybné, že neboli dodržané práva spotrebiteľa. Je potrebné prihliadať na previazanosť zmenky so zákonom o ochrane spotrebiteľa a Občianskym zákonníkom, pričom neprijateľnosť zmenky bola potvrdená viacerými rozhodnutiami súdov Slovenskej republiky. Dohodu o vyplnení zmenky je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko bola vopred predformulovaná a spotrebiteľ nebol schopný ovplyvniť jej podstatu. Podľa žalovaného zmluva o úvere, na základe ktorej bola vystavená zmenka, je zmluvou, ktorá bola súdmi označená za zmluvu spotrebiteľskú. Zmluva je nevyvážená, jednostranná a na jej základe bola na zabezpečenie úveru vystavená blankozmenka bez toho, aby boli písomne dohodnuté podmienky jej vyplnenia. Zmluva obsahuje väčšie množstvo ustanovení, ktoré možno kvalifikovať ako neprijateľné zmluvné podmienky, odplata za úver dosiahla úrok 96 % a niekoľkonásobne prevyšovala odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery. Žalovaný v tomto smere poukázal na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove, Krajského súdu v Trenčíne, Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom a Krajského súdu v Ostrave. Pre absenciu podstatných obligatórnych náležitostí mal žalobca nárok len na vrátenie ním poskytnutej istiny bez úrokov a poplatkov, a teda zmenka, ktorá má zabezpečovať pohľadávku, nemôže byť vystavená na sumu s úrokmi a poplatkami presahujúcimi istinu úveru. Nemožnosť uzavrieť dohodu o vyplnení zmenky je možné nepriamo vyvodiť i zo zákazu, ktorý je ustanovený v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ak by aj nebol daný vzťah posudzovaný podľa zákona na ochranu spotrebiteľa, musí podľa žalovaného byť posúdený rozpor s dobrými mravmi podľa Obchodného zákonníka, pričom dal žalovaný do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu Bratislava, podľa ktorého o rozpor so zásadami poctivého obchodného styku ide vždy vtedy, ak účastník právneho vzťahu pri presadzovaní svojich záujmov zneužíva svoje práva na úkor druhého účastníka. Žalovaný tak žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

9. Žalobca cestou vtedajšieho právneho zástupcu v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že zmenka je cenným papierom a je regulovaná výlučne Zákonom zmenkovým a šekovým, pričom rubopisom sa prevádza zmenka a dochádza k prevodu práv zo zmenky na indosatára, ktorý do týchto práv nevstupuje, pretože zo zmenkového prevodu preňho povstáva nové právo zo zmenky. Zákon zmenkový a šekový počíta s námietkami zmenkového dlžníka, pričom zmenku ako cenný papier nie je možné spochybňovať pre dôvody, ktoré sa jej netýkajú. Až voči zmenkám vystaveným po 22.12.2015 je možné z úradnej povinnosti prihliadať na skutočnosti odôvodňujúce námietky zmenkového dlžníka voči indosatárovi. K stanovisku NS SR č. 93/2015 žalobca uviedol, že Najvyšší súd vychádzal z viacerých nepravdivých premís a bez odôvodnenia sa vôbec nezmieňuje o prelomení ochrany nadobúdateľa zmenky podľa § 17 zákona zmenkového a šekového. Stanovisko tak v žiadnom prípade neprelomilo zásadu ochranyhodnosti prevodu zmenky rubopisom. Žalobca v konaní uplatnil nárok zo zmenky ako listinného cenného papiera, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo žalobcu. Žalobca predložil platnú zmenku, ktorá spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti a dokázal svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a dlžník vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahu s pôvodným majiteľom zmenky. Žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 25 Cdo 1839/2000, v zmysle ktorého zo zmenky vzniká priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný záväzok určitej osoby zaplatiť majiteľovi zmenky stanovenú

peňažnú čiastku. Žalobca ďalej poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci a žiadal, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu potvrdil.

10. Žalovaný cestou právneho zástupcu v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že žalobca poukázal na staršiu judikatúru, ktorá je prekonaná novšími rozhodnutiami v prospech žalovaného, napríklad rozhodnutiami Krajského súdu v Žiline a rozhodnutiami Krajského súdu v Banskej Bystrici. Žalovaný opätovne poukázal na stanovisko Najvyššieho súdu SR a zotrval na návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia.

11. Žalobca v reakcii na vyjadrenie žalovaného zotrval na skutočnostiach uvádzaných v jeho vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaného.

12. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 379 písm. a), § 380 ods. 1 CSP a rozsudok okresného súdu v spojení s uznesením (opravným) v časti týkajúcej sa rozsudku v napadnutom výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 378 Eur s prísl. a vo výroku o trovách prvoinštančného konania zrušil podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

13. Primárne v procesnej rovine krajský súd uvádza, že aj keď odvolacie konanie začalo podaním odvolania zo dňa 18.03.2016 (č.l. 91 spisu), krajský súd bol v odvolacom konaní povinný postupovať a konať od 01.07.2016 podľa zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), a to v zmysle ust. § 470 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

14. Krajský súd vo vzťahu k odvolaniu žalovaného zo dňa 18.03.2016 (č.l. 91 spisu), v ktorom žalovaný uviedol, že proti rozsudku okresného súdu podáva v celosti odvolanie, uvádza, že toto podanie čo do rozsahu podaného odvolania posudzoval podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP). Žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne dôvody, ktorými by namietal nesprávnosť rozsudku okresného súdu vo výroku o zastavení konania v časti o zaplatenie zmenkového úroku 0,19 % denne a vo výroku, ktorým okresný súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, a na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že podané odvolanie smeruje aj proti tejto časti rozsudku. Odvolanie žalovaného čo do jeho rozsahu preto krajský súd vyhodnotil ako odvolanie smerujúce voči rozsudku okresného súdu v časti výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 378 Eur s prísl. a v závislom výroku o trovách prvoinštančného konania.

15. Krajský súd sa oboznámil s priebehom konania pred okresným súdom, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia napadnutého odvolaním žalovaného. Bolo zrejmé, že žalobca uplatnil svoj peňažný nárok voči žalovanému na zaplatenie pohľadávky v zmysle Nariadenia, pričom k návrhu priložil zmenku vystavenú žalovaným (č.l. 5 spisu). Žalovaný sa k návrhu vyjadril podaním zo dňa 28.9.2014 (č.l. 39) a dňa 20.11.2015 (č.l. 64) cestou právneho zástupcu predložil okresnému súdu Spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR a obchodnoprávneho kolégia NS SR zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, ktoré stanovisko bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2015, pod č. 93.

16. Okresný súd v napadnutom rozsudku uplatnený nárok žalobcu posudzoval ako nárok vyplývajúci zo zmenky v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona zmenkového a šekového, pričom dospel k záveru, že v čase vystavenia zmenky bolo zabezpečenie úverového vzťahu vystavením zmenky možné a samotná zmenka obsahovala všetky zákonom predpokladané náležitosti týkajúce sa vlastnej zmenky. Okresný súd uviedol, že žalovaný svoju námietku a nadobudnutí zmenky žalobcom vedome na jeho škodu nepreukázal. Okresný súd zároveň s prihliadnutím na ustanovenie § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch konštatoval, že prípadné porušenie povinnosti veriteľa prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie nárokov zo spotrebiteľských úverov je sankcionované právom spotrebiteľa - žalovaného uplatniť si voči pôvodnému veriteľovi náhradu škody. Okresný súd

tak na jednej strane vychádzal z nároku uplatneného žalobcom na základe predloženej zmenky, ktorá podľa okresného súdu indosamentom stratila charakter zabezpečovacej zmenky a stala sa zmenkou na platenie a zároveň konštatoval, že v čase jej vystavenia bolo možné úverový vzťah takouto zmenkou zabezpečiť a prípadný rozpor s uvedeným ustanovením zákona o spotrebiteľských úveroch je sankcionovaný možným nárokom žalovaného ako spotrebiteľa na náhradu škody. Okresný súd sa tak v napadnutom rozsudku vyjadroval nielen k uplatnenému nároku žalobcu titulom predloženej zmenky, ale zároveň aj ku charakteru vzťahu, ktorý bol zmenkou zabezpečený, a vychádzal z jeho úverového základu. Je teda zrejmé, že okresný súd vyhodnocoval nielen samotný vzťah vyplývajúci z vystavenej zmenky, ale aj právny vzťah, ktorý vystaveniu zmenky predchádzal. Okresný súd však už ďalej nepristúpil ku skúmaniu charakteru tohto úverového vzťahu, a to napriek skutočnosti, že žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 28.9.2014 namietal, že predmetný vzťah bol založený zmluvou o úvere č. 5861133 zo dňa 28.1.2009, ktorá zmluva podľa žalovaného má spotrebiteľský charakter, a preto bolo nevyhnutné aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný zároveň namietal nevyváženosť a jednostrannosť zmluvných podmienok dohodnutých zmluvných pokút a poplatkov a žiadal aplikovať ustanovenia právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa s tým, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala viacero ustanovení, ktoré možno kvalifikovať ako neprijateľné zmluvné podmienky. Napriek týmto výslovne formulovaným námietkam zo strany žalovaného sa okresný súd týmito námietkami nezaoberal a uspokojil sa s tvrdeniami vyplývajúcimi z návrhu, ktorý odkazoval výlučne na zmenku. Okresný súd sa nezaoberal inými právami a povinnosťami medzi pôvodným veriteľom a žalovaným, pričom napriek konštatovaniu o úverovom základe tohto vzťahu medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovaným charakter tohto vzťahu neskúmal, a to ani ohľadom otázky prípadného spotrebiteľského charakteru tohto vzťahu namietaného žalovaným. S takýmto postupom sa odvolací súd nestotožnil. Okresný súd napriek skutočnosti predloženia Spoločného stanoviska NS SR zo strany žalovaného, sa k tomuto stanovisku nijakým spôsobom nevyjadril.

17. Uvedený postup, hodnotenie a závery okresného súdu nekorešponujú s právnou úpravou týkajúcou sa spotrebiteľov, ktorí požívajú zvýšenú ochranu tak v rovine hmotného práva ako aj procesného práva v súdnom konaní. V tomto smere krajský súd poukazuje na rozhodnutia Súdneho dvora ES, napr. vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006 vo veci Elisa Maria Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL bod 38, v zmysle ktorého „...povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana, ktorú smernica (93/13/EHS) zaisťuje spotrebiteľom, okrem toho odôvodňujú to, že vnútroštátny súd má posudzovať ex offio nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom“. Aj keď v návrhu tvrdený zmenkový vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vo všeobecnosti vzťahom abstraktnej povahy, stojacim mimo kauzy, z ktorej (zabezpečovacia) zmenka vznikla, tak v rámci prieskumu zo strany odvolacieho súdu bolo relevantné, že okresný súd sa možným spotrebiteľským charakterom tohto vzťahu nezaoberal.

18. K vyššie uvedenému odvolací súd nevyhnutne poukazuje i na vyvíjajúcu sa rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov v obdobných sporových veciach. Krajský súd uvádza, že pri posudzovaní postupu okresného súdu vzal do úvahy Spoločné stanovisko občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR a obchodno-právneho kolégia NS SR zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, ktoré stanovisko bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2015, pod č. 93. Podľa tohto spoločného stanoviska: „Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že: 1. pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offio povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ; 2. pokiaľ súd nevzhliadne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnú úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený zmluvný úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.“

19. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v predchádzajúcich rozhodnutiach vydaných pred 20. októbrom 2015 vychádzal primárne zo zmenkového charakteru uplatneného nároku v kombinácii s účelom Nariadenia bez prihladnutia ex offo na možný spotrebiteľský charakter kauzy stojacej za zmenkou, tak v danom momente tohto konania a rozhodovania bolo potrebné vychádzať z vývoja rozhodovacej praxe súdov v Slovenskej republike v dotknutých veciach, ktorú zjednocuje prijaté Stanovisko vo veciach občiansko-právnych a obchodných č. 93 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR č. 8/2015. Práve s ohľadom na princíp právnej istoty, ktorý spočíva v zabezpečení jednotného rozhodovania súdov v totožných či obdobných veciach, potom aj Krajský súd v Žiline ako súd odvolací bol povinný rešpektovať relevantnú judikatúru ako aj prijaté zjednocujúce stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Požiadavka právnej istoty automaticky neznamená to, že sa nemôže vyvíjať judikatúra najvyššieho súdu, čo platí aj ohľadom rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

20. Krajský súd ďalej poukazuje na spoločné stanovisko, z ktorého zdôrazňuje, že „pokiaľ by sme dospeli k záveru, že pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky súd nemá možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti niektorých zmluvných podmienok či zhodnotiť platnosť zmenky samotnej, išlo by o neprijateľné zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity. Rigidná aplikácia ust. § 17 zákona č. 191/1950 Zb. by spôsobila spotrebiteľovi neprimerané ťažkosti pri až následnom možnom domáhaní sa ochrany svojich práv (ust. § 17 obsahuje úpravu podľa ktorej, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka). Prijatie výkladu smerujúceho k povinnosti spotrebiteľa bez výhrad uspokojiť veriteľa - nadobúdateľa indosovanej zmenky a až následne ho žalovať o náhradu škody s povinnosťou v takomto konaní dokazovať, že nadobúdateľ zmenky konal vedome na škodu dlžníka, by v konečnom dôsledku viedlo k prenosu povinnosti na spotrebiteľa spôsobom, ktorý je podľa právnej úpravy ochrany spotrebiteľa neprijateľný.“ „Určujúcim pri hľadaní práva má byť, že v každej veci je potrebné vychádzať z individuálnych okolností každého jednotlivého prípadu, ktoré vychádzajú zo skutkových zistení všeobecných súdov. Je povinnosťou všeobecného súdu zohľadniť všetky relevantné individuálne okolnosti súdnej veci a prihliadnuť na ne aj cez prizmu dobrých mravov, keďže nesúlada právneho úkonu s nimi vedie k jeho neplatnosti. Povinnosť všeobecného súdu posúdiť uplatnený nárok aj z hľadiska súladu s dobrými mravmi je zvýraznená v tých prípadoch, keď ju účastník konania výslovne namieta, musí však na ňu prihliadať aj v prípadoch, kedy takýto rozpor zistí súd sám pri prieskume ex officio, keďže na absolútnu neplatnosť úkonu súd musí prihliadať ex lege. Dobré mravy pôsobia ako korektív najmä v takých situáciách, kedy sú práva a povinnosti strán právneho vzťahu v zjavnej nerovnováhe. Sociálno-právne chápanie zmluvnej slobody sa môže uplatniť len za predpokladu približne vyváženého pomeru síl účastníkov zmluvy a len za tohto predpokladu sa môže stať prostriedkom primeraného vyrovnania záujmov, ako už bolo vyslovené niekoľkokrát aj v rozhodnutiach Ústavného súdu SR“. Bude preto potrebné, aby sa okresný súd v intenciách Spoločného stanoviska zaoberal aj možným spotrebiteľským charakterom uplatneného nároku zo zmenky, ktorý je možné skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená. Ak v súvislosti s takýmto posúdením nároku žalobcu vyvstane potreba vykonania dokazovania, bude nevyhnutné okresným súdom vec prejednať na pojednávaní. V rámci nového konania a rozhodnutia vo veci okresným súdom bude potrebné sa zaoberať celou relevantnou argumentáciou sporových strán. V tomto smere odvolací súd zdôrazňuje dodržanie náležitostí v zmysle § 220 ods. 2, 3 CSP.

21. Na základe vyššie uvedených zhodnotení, záverov, bol napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením v časti výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 378 Eur s prísl. a v závislom výroku o trovách prvoinštančného konania zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Okresný súd v novom konaní bude procesne postupovať v zmysle uvedeného právneho názoru krajského súdu s tým, že bude rešpektovaná vyvíjajúca sa rozhodovacia činnosť všeobecných súdov za vzatia do úvahy Spoločného stanoviska občiansko-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 k postupu súdov nižšieho stupňa vo veciach návrhov s uplatneným právom zo zmenky vo vzťahu k ochrane spotrebiteľa, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2015 pod č. 93.

22. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

23. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.